

LUDWIG MÚZEUM

Kortárs Művészeti Múzeum
Museum of Contemporary Art
www.ludwigmuseum.hu

ABSZOLÚT SZÉPSÉG ABSOLUTE BEAUTY

SZENTPÉTERVÁRI
ÚJ AKADÉMIZMUS
— NEOACADEMISM
IN SAINT PETERSBURG

Ludwig Múzeum
— Kortárs Művészeti Múzeum
Művészetek Palotája
1095 Budapest, Komor Marcell u. 1.

2015. 07. 10. — 09. 13.

ABSZOLÚT SZÉPSÉG

— SZENTPÉTERVÁRI
ÚJ AKADÉMIZMUS

Timur NOVIKOV | Denis EGELSZKIJ | Bella MATVEJEVA | Georgij GURJANOV | Viktor KUZNYECOV | Oleg MASZLOV | Julia STRAUSS
Juris LESZNYIK | Vlagyiszlav MAMISEV-MONROE | Irena KUKSZENAJTE | Olga TOBRELUITS | Vikentyij DAV | Maxim POLESZCHUK | Lena
CSIBOR | Viktoria UHALOVA | Natalja ZSERNOVSZKAJA | Ajdan SZALAHOVA | Konsztantyin GONCSAROV | Alekszej SZOKOLOV | Andrej
MEDVEGYEV | Jegor OSZTROV | Sztanyiszlav MAKAROV | Ilja ARHIPENKO | Mihail ROZANOV | Alekszej BELJAJEV-GINTOV | Anton
GLIKIN | Irina SUMITSZKAJA | Andrej POPOV | Andrej HLOBISZTYIN | Daniel ARHIPENKO | Andriusz VENCLOVA | Ivan DMITRIJEV

A kiállítás kurátorai: Jekatyerina ANDREJEVA, Andrej HLOBISZTYIN

D. EGELSZKIJ | D. EGELSKY: *Cim nélkül* | *Untitled*, 1990
olaj – vászon | oil on canvas – 150×100 cm

Az *Abszolút szépség – Szentpétervári új akadémizmus* című kiállítás az 1989-ben az egykori Leningrádból újjáindult „új akadémizmus” történetéről ad áttekintést, a korai művektől egészen a kilencvenes évek végén kialakuló „új komolyság” irányzatáig. A mintegy harminc, ma többségükben Szentpétervárot, illetve Moszkvában élő művész alkotásait felvonnultató tárlat, a főbb állomásokat kiemelve, kronologikus rendben mutatja be a szovjet érárt követő, új, szabad szellemű Oroszország egyik szimbólumává vált csoportosulás történetét. Magyarországon több mint két évtizede volt utoljára látható reprezentatív kiállítás az orosz avantgárd, illetve a kortárs orosz szcénáról. 1990-ben a „Pétervári Újak – Fiatal Leningrádi képzőművészek” című tárlat volt talán az utolsó nagyobb lélegzetű kiállítás a budapesti Műcsarnokban, amely az orosz művészet addig, jórészt ismeret-

len oldalának bemutatásához járult hozzá. Az „új akadémizmus” gyökereit az említett kiállításon is látható, a szovjet éra végnapjaiban feltűnő új generáció tevékenységében kell keresni.

Leningrádi előzmények

Leningrád sajátos, az Ermitázsban őrzött művektől és klasszicizmustól átitatott művészeti közegét az 1980-as évek elején az Újak csoportjának jelensége forgatta fel, melyet többek között Timur Novikov alapított. A mára a kortárs orosz művészet egyik mérföldkövének tekintett Újak közössége merőben újszerű életfilozófiát hirdetett, és bevezette az immáron a kulturális szcé-nára mint egészre tekintő alkotó „génusz” művészeti típusát. Non-konformista, dogmák nélküli működő csoportjuk egyszerre volt független a hivatalos szférától és az alternatív szcénától. Az 1987-ben forgatott, *ASSZA* című kultikus orosz film kiválóan tárja fel ezt a kulturális réteget, kísérleti eszközökkel mutatva be e generáció nyughatatlan erejét. Az orosz kortárs szcéna e törekvései, valamint festészetben való hitük, melyben stílusban keveredett a „vad” festészet és a kortárs városi folklór, időben megegyezik a „nyugati” *Figuration Libre* vagy a *Junge Wilde* irányzatokkal: Achille Bonito Oliva, az olasz *transzavantgárd* fogalmának megteremtője az Újakat is ezen irányzat részeseinek tekinti, azzal a különbséggel, hogy a Novikov vezette csoportot kifejezetten leningrádi jelenségként jellemzi, hiszen a „toposz” kimagasló szerepet játszott művészetükben.

A klasszikus szépségbe vetett hit

Timur Novikov ebben a kontextusban fűzte tovább – Georgij Gurjanovval, Denis Egelszkijjal és Andrej Medvegyevvel – az általa korábban a larionovi „vszivocsesztvo” („mindenféleség”) gondolatát propagáló intézményének, az 1985-ben alapított „Mindenféle Művészetek Akadémiájának” alapkoncepcióját (Novikov 1985-ben Andy Warhollal szervez közös akció, 1988-ban John Cage, 1989-ben Robert Rauschenberg kap „akadémikus” titulus az egyetemről). Az Új Művészeti Akadémia az akkori kulturális kö-zeggel szemben a klasszikus szépségideált helyezte a középpont-ba. Novikovék lázadó magatartása éppenséggel a premodern idők újabb felfedezése, ami bizonyos tekintetben a kortárs, kísérleti közeg szemében „tiltott gyümölcsnek” számító művés-zeti irányzatok újszerű vizsgálatát jelenti. Jekatyerina Andrejeva, az *Abszolút szépség* egyik kurátorának szavaival élve, Novikov úgy vélte, hogy a kilencvenes évekre az európai akadémiaikat olyan horderejű csapás sújtotta, melynek következtében a művészek, ahelyett hogy „Apollót és a Múzsákat szolgálták volna”, televí-ziókészülékekből emelt Babel-tornyokra alapozták művészetüket. Az Új Akadémia megközelítése így erősen különbözött a moszkvai konceptualistáktól, akiket a szovjet ideológia kritikai dekonstruk-ciója foglalkoztatott. Novikov holisztikus világnézete nem a szovjet/szovjetellenes tengelyen ütköztette a dolgokat: az Új Akadémia művészei úgy vélték, hogy a művészet ebben a formában nem kritika, hanem tiszta, energikus, örömteli képek alkotása, amely így képes legyőzni a társadalom eluralkodott entrópiát.

ABSOLUTE BEAUTY

— NEOACADEMISM
IN SAINT PETERSBURG

Timur NOVIKOV | Denis EGELSKY | Bella MATVEEVA | Georgij GURJANOV | Viktor KUZNETSOV | Oleg MASLOV | Joulia STRAUSS
Yuris LESNIK | Vladislav MAMYSHEV-MONROE | Irena KUKSENAITE | Olga TOBRELUITS | Vikenty DAV | Maxim POLESZCHUK | Lena
TCHIBOR | Victoria UHALOVA | Nathalie JERNOVSKY | Aidan SALAKHOVA | Konstantin GONCHAROV | Alexey SOKOLOV | Andrei
MEDVEDEV | Egor OSTROV | Stanislav MAKAROV | Ilya ARKHIPENKO | Mikhail ROZANOV | Alexey BELYAEV-GINTOV | Anton
GLIKIN | Irina SHUMITSZKAYA | Andrei POPOV | Andrei KHLOBYSTIN | Daniel ARKHIPENKO | Andriusz VENCLOVA | Ivan DMITRIEV

Curators of the exhibition: Ekaterina ANDREEVA, Andrei KHLOBYSTIN

The exhibition *Absolute Beauty – Neocademism in Saint Petersburg* provides an overview of the history of “neocademism”, a tendency born in 1989 in the city that was then called Leningrad. Presenting the history of the group that has become one of the symbols of the new, free-spirited post-Soviet Russia, the show encompasses the works of more than thirty artists living mainly in Saint Petersburg and Moscow, from the earliest works to the tendency of “new seriousness” towards the late nineties, in chronological order, highlighting major stages. The last representative exhibition of the Russian avant-garde and contemporary scenes took place more than two decades ago in Hungary. The show “The New from Petersburg – Young Artists of Leningrad” was probably the last large-scale exhibition in Műcsarnok / Kunsthalle Budapest, which contributed to the representation of a theretofore largely unknown side of Russian art. The roots of “neocademism” should be sought in the activity of the new generation that emerged in the last days of the Soviet era.

K. GONCSAROV, A. SZOKOLOV, O. TOBRELUITS, J. ANDREJEVA | K. GONCHAROV, A. SOKOLOV, O. TOBRELUITS, E. ANDREEVA: *Illusztráció Apuleius Aranysszámár című művéhez* | *Illustration for 'Apuleius' Golden Ass, 1994–1995*
digitális nyomtatás | digital print – 52,5×40,5 cm

Antecedents in Leningrad

Infused with classicism and the artworks of the Hermitage, Leningrad’s art scene was subverted in the early 1980s by the phenomenon of the group of *New Artists*, founded by Timur Novikov among others. Today considered as one of the milestones in Russian contemporary art, the community of *New Artists* propagated a novel philosophy of life and introduced the type of the “genius” artist, who regards the cultural scene as a whole. Free of dogmas, their nonconformist group was at once free of the official sphere as well as the alternative scene. Shot in 1987, the Russian cult film *ASSA* is an excellent exploration of this cultural scene, showing the untameable power of this generation by experimental means. These endeavours of the Russian contemporary scene and their faith in painting, a stylistic mixture of “wild painting” and contemporary urban folklore, are contemporaneous with “Western” tendencies such as *Figuration Libre* or *Junge Wilde*: the Italian Achille Bonito Oliva, coiner of the term *transavantgarde*, also considers the *New Artists* part of this tendency, with the difference that he describes the group led by Novikov as a phenomenon specific to Leningrad, as this “topos” had a special significance in their art.

Faith in Classical Beauty

This was the context in which Timur Novikov – with the contribution of Georgij Gurjanov, Denis Egelsky and Andrei Medvedev – cultivated the basic concept of the “Academy of All Sorts of Arts”, an institution he had founded in 1985 to propagate Larionov’s idea of “everythingism” (In 1985 Novikov organised a joint action with Andy Warhol; in 1988 John Cage and in 1989 Robert Rauschenberg was granted the honorary title of “Academic” at the university). As opposed to the cultural scene of the time, the New Academy of Fine Arts placed the ideal of classical beauty in the centre. The rebellious behaviour of Novikov and his associates was in fact the rediscovery of the premodern period, in a sense the re-examination of tendencies that were considered “forbidden fruit” in the eyes of the contemporaneous experimental scene. In the words of Ekaterina Andreeva, co-curator of *Absolute Beauty*, Novikov spoke about the disaster that had befallen the European academies, where artists had stopped “serving Apollo and the Muses”, instead building towers of Babel from TV sets as works of contemporary sculpture. The New Academy’s approach was thus radically different from Moscow Conceptualists, who were interested in the critical deconstruction of the Soviet ideology. Novikov’s holistic world view, however, confronted matters along an axis other than Soviet/anti-Soviet: the artists of the New Academy believed that in this form, art was not criticism but the creation of pure, energetic, happy paintings, and thus possesses the power to overcome the entropy that had overcome the society.

The emergence of the New Academy, the goals and works of the group generated fervent debates and misinterpretations for a long time, dividing not only the Russian audience. In the mean-

T. NOVIKOV: *Szalomé* | *Salome*, 1992/1993
textil, fotográfia | textile, photography, gold braid – 218×166 cm

Az Új Akadémia megjelenése, a csoport célkitűzései és alkotásai hosszú ideig heves vitákat gerjesztettek, félreértelmzéseket generáltak, megosztva nem csak az orosz közönséget. Az új akadémizmus mindeközben saját ideológiát hozott létre, afféle külön kultúrává, életmóddá nőtte ki magát, saját vizuális művés-zettel, költészettel, filmművészzel, zenével, tánccal és divattal. A művészek emellett az új digitális technológia lehetőségeit is erőteljesen kihasználták. Az öltözködésükben feltűnést keltő Új Akadémia – egyébként mindvégig magázódó – tagjai a kölcsönös tiszteletet a csoport esszenciális elemének tekintették.

A Szovjetunió felbomlása után egyre komolyabb nemzet-közi elismertségre tettek szert: olyan személyiségek folytattak Novikovval párbeszédet, mint a Nobel-díjas költő Jozsef Brodskij vagy a műkritikus és művészeti író Edward Lucie-Smith. Az új akadémizmus jelenségével több konferencia, illetve szakmai lap foglalkozott címdoldalon Nyugat-Európában. Novikov, bár 1997-ben megvakult, egészen 2002-ben bekövetkezett haláláig vezéralakja és aktív résztvevője maradt a csoportnak. A még gyerekcipőben járó „új akadémizmus” elveit megfogalmazó manifesztumában, 1991-ben a követők kapcsán új fogalmat: „Pygmalionok galerije-ként vizslatják a múzeumokat, túrják a könyvtárakat, száguldoznak a stadionokban, kókadognak a színházakban. Keresik a szépséget. Szépségből pedig sok van. Még maradt.”

A Ludwig Múzeumban bemutatott kiállítás e „galeri” törté-netét és művészetéről alkotott elképzelését foglalja össze, a kortárs orosz szcéna egy fejezetének ellentmondásaitól sem mentes, máig sem lezáró történetét dolgozva fel.

A kiállítás az UVG art gallery (Jekatyerinburg – Budapest) együttműködésével jött létre | www.uralvisiongallery.com

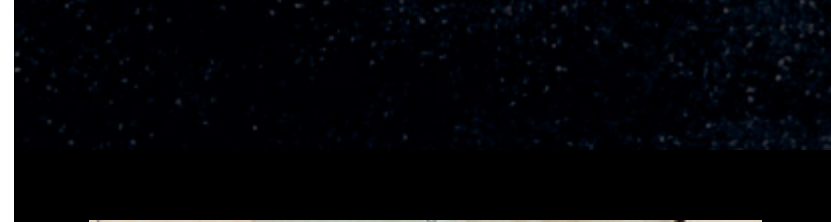
G. GURJANOV: *Cim nélkül* (Birkózók) | *Untitled (Wrestlers)*, 1992–2005
akril – vászon | acrylic on canvas – 150×130 cm

time, *neocademism* had created its own ideology and became a kind of culture and lifestyle with its own visual art, poetry, cinema, music, dance, and fashion. The artists also made vigorous use of the possibilities offered by new media. Flamboyant in their clothing and outward appearance, the members of the *New Academy* considered mutual respect an essential element of the group – so much so that they always addressed each other formally.

After the disintegration of the Soviet Union, the New Academy gained renown throughout the world, and among Novikov’s interlocutors we find Nobel Prize winner poet Joseph Brodsky or art critic and essayist Edward Lucie-Smith. Several Western European conferences and art journals put the phenomenon of *neocademism* on their front page. Although he went blind in 1997, Novikov remained the leader and active participant of the group until his death in 2002. In his manifesto from 1991, formulating the principles of the still immature “new academism”, he writes this: “They scout museums, ransack libraries, race around stadiums and droop in theatres like a gang of Pygmalsions. They seek beauty. And there is still a lot of beauty left.”

The exhibition on show at the Ludwig Museum provides a summary of the history of this “gang” and their ideas about art, exploring the still incomplete and sometimes contradictory history of a chapter of the contemporary Russian scene.

The exhibition was organized with the cooperation of UVG art gallery (Ekaterinburg – Budapest) | www.uralvisiongallery.com

V. KUZNETSOV, O. MASZLOV, Rainer BOEHME | V. KUZNETSOV, O. MASLOV, Rainer BOEHME: *A Felajánlás Alma-Tademának című sorozatból*
From the series *Dedicated to Alma-Tadema*, 1997
színes fénykép | color photograph – 85,5×51 cm (részlet | detail)

ABSZOLÚT SZÉPSÉG ABSOLUTE BEAUTY

— SZENTPÉTERVÁRI
ÚJ AKADÉMIZMUS
— NEOACADEMISM
IN SAINT PETERSBURG

2015. 07. 10. — 09. 13.

Vlagyiszlav Mamisev-Monroe interjúja Timur Novikovval az *Akadémizmus és Új akadémizmus* című kiállítás alatt, 1991. Allokép a videóból, 3' 33"
Vladislav Mamyshev-Monroe interviews Timur Novikov during the exhibition *Academicism and Neocademism*, 1991. Video-still, 3' 33"

Kapcsolódó programok | Exhibition-related programs:
www.ludwigmuseum.hu

LUDWIG MÚZEUM
Kortárs Művészeti Múzeum
Museum of Contemporary Art
www.ludwigmuseum.hu

Művészetek Palotája 1095 Budapest, Komor Marcell u. 1. | Tel: +36 1 555 3444
info@ludwigmuseum.hu | www.ludwigmuseum.hu | [facebook.com/ludwigmuseum](https://www.facebook.com/ludwigmuseum)
A kiállítás nyitva | The exhibition is open:
kedd–vasárnap 10:00–18:00 | Tuesday–Sunday 10:00–18:00
A Múzeum hétfőn zárva. | The Museum is closed on Mondays.

